

Plaça de Maluquer i Salvador / Plaça del Bestiar / Plaça de can Sínia

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de Maluquer i Salvador
Emplaçament
Alçada: A la zona d'eixample de Granollers
148

Coordenades:

Latitud: 41.608855425941
Longitud: 2.2887249290943
UTM Est (X): 440734
UTM Nord (Y): 4606594

Classificació

Número de fitxa 08096 - 203
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Granollers

Fitxes associades:

[Torre d'aigua de la plaça Maluquer i Salvador](#)
[Casa "La Caixa"](#)

Casa Margarit

Can Pedrals

Casa Magdalena Bufí

Torre rodona

Refugi antiaeri de la plaça de Maluquer i Salvador

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la dj., 01/11/2001 - 01:00

fitxa:

Autoria de la darrera Jordi Piñero Subirana

revisió:

Data de la darrera revisió: dj., 13/06/2024 - 07:38

Descripció

Plaça de forma rectangular que sembla tallar l'antiga carretera, entre els trams que s'anomenen carrers d'Anselm Clavé i plaça de Perpinyà, constituint una mena d'eixample en direcció oest. És un dels indrets importants en el mercat del dijous. En aquesta plaça hi desemboquen carrers de gran tradició, com el de Sant Roc o el d'Espí i Grau. Aquest sector cèntric de Granollers s'ha anomenat en ocasions "l'aparador de la ciutat" (BAULIES, 1965).

La plaça es troba delimitada per edificis de gran vàlua patrimonial, com l'antic cafè Nou o de l'Alhambra, o el gran casal de la Caixa d'Estalvis. També hi dona una de les façanes de Can Pedrals, o la casa de Magdalena Bufí, entre d'altres. Al costat nord de la plaça, en canvi, els edificis antics han estat substituïts per altres de moderns, força alts. Com la major part de les places que s'obren a l'antiga carretera, presenta una interessant arbreda ombrívola. En una posició destacada encara s'alça la torre d'aigua. Fins fa poc encara tenia adossat un modern quiosc d'estructura metàl·lica que en substituïa un d'antic que s'hi havia instal·lat a començaments de segle XX. Era conegut com el quiosc del Mulet. A sota de la torre encara es conserva un refugi del temps de la guerra de 1936 i, ben al costat, hi podem veure les ruïnes d'una antiga torre rodona de la muralla.

Els elements patrimonials que donen a aquesta plaça són: números 1, 2 (casa Magdalena Bufí), 3, 4 (edifici La Caixa), 6, 8 (can Pedrals), 18, 19 (cafè Nou, 1891, antiga seu de l'Alhambra), 20, 23, 24, 25.

Història

Originàriament, al lloc que avui ocupa la plaça hi havia un dels portals de la muralla, el de Bell-lloc, que ja existia en el recinte murat construït a partir del 1290. Des de finals del segle XIV, quan es va construir la nova muralla baix medieval, l'espai ocupat actualment per la plaça es correspon amb la muralla, amb el seu fossat o vall i el corresponent corredor interior.

Entre 1600 i 1635 aproximadament es va amortitzar el fossat de la muralla i es construí el primer edifici del casal de can Pedrals, que presideix la plaça. No sabem si llavors tot l'espai de l'antic vall a l'est de Can Pedrals ja va esdevenir l'anomenada plaça del Bestiar, a causa de celebrar-s'hi el mercat ramader.

Cap a mitjan segle XIX s'hi va produir una important remodelació com a conseqüència de la construcció de la carretera de Barcelona a Vic, que passava per l'actual carrer d'Anselm Clavé. El nou vial havia reduït l'espai disponible per al bestiar que s'exposava a la plaça. Per això el 1856 l'Ajuntament es proposava enderrocar la muralla i la torre que hi havia a fi d'ampliar la plaça. L'autorització per fer-ho va arribar el

1859, i els treballs es van portar a terme aquell mateix any: es va enderrocar la muralla i el portal de Bell-lloc i es va generar el perímetre actual de la plaça (PANCORBO et alii, 2006: 143).

El mercat ramader de bestiar gros s'hi va celebrar fins el 1932. Aquell any fou traslladat al "parc" de la plaça Barangé, davant l'estació de França vella (BAULIES, 1965). En aquesta plaça hi havia el cafè del Sínia, famós per les picabaralles de la política local (GARRELL, 1960). El cafè era propietat d'en Salvador Paituví, conegut per en Sínia, motiu propiciat per la situació geogràfica del local -que donà nom també a una vinya i una bassa-, ja que a la part de llevant de l'actual plaça hi existí una Sínia. El número 19 de la plaça era conegut per Cal Bater, el 13, can Delmes (renom d'en Vicenç Vidal Cuquet), a la cantonada amb la plaça de Perpinyà, can Garrelet (d'en Benet Garrell, qui posà aquí ferreteria). També al número 10 en Ramoneda tenia els seus corrals (GARCIA-PEY, 1990).

La seu de la societat recreativa de L'Alhambra es trobava també en aquesta plaça (al número 19), en un edifici dotat de teatre, construït pels germans Josep i Pere Barangé el 1892 (BAULIES, 1986b). Després el local es va convertir en el cinema Canigó, mes conegut durant un temps com can Pistoles (GARCIA-PEY, 1990). Al número 27 els Ventura tenien un negoci de licors, i feien diners amb l'anís que portava un picarol lligat al coll de l'ampolla (GARCIA-PEY, 1990). L'antic quiosc de la plaça era d'en Mulet (GARCIA-PEY, 1990). La torre d'aigua va estar construïda el 1877, segons consta en una inscripció encara visible a la part alta.

Josep Maluquer i Salvador (Granollers, 1863 - Madrid, 1931) fou un jurisconsult i historiador del dret català. Se'l considera el promotor de la protecció social dels treballadors espanyols, ja que l'any 1904 encapçalà el grup de promotors de la ponència que desembocà finalment en la llei que donà pas al naixement del Instituto Nacional de Previsión.

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965). *Granollers*. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

BAULIES I CORTAL, Jordi (1986b). "La industrialització de la vila i la ciutat moderna", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, pp. 65-76 Granollers: Servei Municipal de Cultura.

GARCIA-PEY, Enric (1990). "Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers.

GARRELL I ALSINA, Amador (1960). *Granollers, vila oberta*, Granollers, Gràfiques Garrell.

MUSEU DE GRANOLLERS. CIÈNCIES (2001). *Arbres d'interès local de Granollers*. Llista prèvia Barcelona: Comissió de Cooperació de Museus Locals de les comarques barcelonines, Diputació de Barcelona.

PANCORBO, Ainhoa; VILA, Josep M i altres (direcció de Raquel LACUESTA i Albert LÓPEZ (2006). *Topografia urbana de Granollers entre els segles X i XVI. Estat de la qüestió i hipòtesi de configuració*. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona; Ajuntament de Granollers (treball inèdit), pp. 142-144.

Enllaços d'interès:

[Places amb història \(Arxiu de Granollers\)](#)

[Topografia urbana de Granollers entre els segles X i XVI. Estat de la qüestió i...](#)

